

50

OCTAVIAN ILIESCU

VARIA

BUCURESTI

1975

Octavian Iliescu
5 II 1978
MCC

VARIA

I. MANIFESTĂRI INTERNAȚIONALE ÎN DOMENIUL NUMISMATICII ȘI AL MEDALISTICII

Recent, au avut loc câteva manifestări, pe plan internațional, în domeniul numismaticii și al medalisticii, la care s-au înregistrat și prezențe românești. Le consemnăm, în rândurile următoare.

1. *Congresul internațional de numismatică New York — Washington, 1973.* Organizat între 10 și 16 sept. 1973 de către Comisia Internațională de Numismatică, în colaborare cu Societatea americană de numismatică din New York și Institutul Smithsonian din Washington, Congresul internațional de numismatică a întrunit la New York și Washington peste 250 specialiști din lumea întreagă, țara noastră fiind reprezentată de către Bucur Mitrea și autorul acestor note, ca invitați ai organizatorilor.

În cadrul Congresului, s-au prezentat un mare număr de comunicări, pe secții, cele românești având următoarele titluri :

— Octavian Iliescu, *Le système monétaire et pondéral à Histria, Callatis et Tomis aux Ve—IIe siècles av.n.è.* și

— Bucur Mitrea, *La circulation monétaire à Dinogetia au VIe siècle*, ambele prezentate la Washington, în ședința din 14 sept. 1973.

Tot în cadrul Congresului, a avut loc o sesiune generală, la 13 sept. și s-a ținut, la 15 sept., ședința plenară a Comisiei Internaționale de Numismatică, din care face parte, ca instituție — membră, Academia Republicii Socialiste România, reprezentată de Cabinetul numismatic al Bibliotecii. Cu acest prilej, s-a ales un nou birou al Comisiei, în următoarea componență :

Georges LE RIDER (Franța), președinte ;

Margaret THOMPSON (Statele Unite ale Americii) și Ryszard KIERSNOWSKI (Polonia), vicepreședinți ;

Otto MCERKHOLM (Danemarca), secretar ;

Herbert A. CAHN (Elveția), trezorier ;
Peter BERGHAUS (R. F. Germania), Ernesto BERNAREGGI (Italia), R.A.G. CARSON (Anglia) și Octavian ILIESCU (România), membri consilieri.

Biroul Comisiei Internaționale de Numismatică este ales pentru o durată de șase ani, mandatul putînd fi reînnoit pentru încă un termen de șase ani.

S-a hotărît, în sesiunea generală a Comisiei, ca viitorul Congres internațional de numismatică să aibă loc la Freiburg și Berna (Elveția), în 1979, cu prilejul sărbătoririi centenarului Societății numismatice elvețiene.

2. *Al XV-lea Congres internațional al Federației Internaționale a Medaliei — FIDEM, Helsinki, 1973.* Intre 22 și 26 august 1973, a avut loc la Helsinki cel de-al XV-lea Congres internațional organizat de FIDEM, manifestare ce întrunește, din doi în doi ani, artiști creatori și editori de medalii, colecționari, directori de muzee cu colecții de medalii. Din țara noastră, au participat ing. Alexandru Jiletcovici de la Banca Națională a R. S. România și ing. Remus Fleșeriu, directorul Monetăriei Statului, această instituție fiind membră fondatoare a FIDEM. Cu prilejul congresului, s-au ținut comunicări cu subiecte din arta și istoria medaliei și s-a organizat, ca de obicei o expoziție internațională a medaliei contemporane, la care au luat parte, printre expozanți, Monetăria Statului și un grup de artiști români din Uniunea artiștilor plastici. Catalogul expoziției, bogat ilustrat, cuprinde un număr de 1889 medalii și plachete.

Viitorul congres organizat de FIDEM va avea loc în 1975, la Cracovia.

3. *Al III-lea Congres internațional de studii sud-est europene, București, 1974.* După manifestările internaționale închinat studiilor sud-est europene de la Sofia, 1966 și Atena, 1970, cel de-al III-lea Congres internațional de studii sud-est europene a avut loc la București între 4 și 10 sept. 1973. În cadrul secției de istorie, s-au prezentat următoarele comunicări din domeniul numismaticei :

--- Octavian Iliescu, *Remarques sur la pénétration de la monnaie de Constantin Ier au Bas-Danube* ;

-- Mihai Maxim, *Aspects communs dans la circulation monétaire des Pays Roumains et de l'Empire Ottoman dans la seconde moitié du XVIe siècle*, ambele susținute în ședințele din 6 sept.

Tot în cadrul Congresului, a avut loc la 9 sept. o masă rotundă organizată sub egida Asociației Internaționale de Studii Sud-Est Europene de către Comisia internațională de numismatică a Uniunii Academice Internaționale, pentru punerea la punct a colaborării numismaților din Europa de Est și de Sud-Est la realizarea operei cu caracter internațional *Sylloge Nummorum Graecorum*. Inițiată de către Academia Britanică, această vastă lucrare de catalogare a monedelor grecești a căpătat un caracter internațional în 1969, cînd a luat ființă un sub-comitet prezidat de către prof. Paul Naster de la Universitatea din Louvain (Belgia), sub-comitet funcționînd sub auspiciile Comisiei internaționale de numismatică.

La masa rotundă de la București, prezidată de către prof. Paul Naster, au luat parte reprezentanți ai instituțiilor interesate la realizarea acestei lucrări, din Albania, Bulgaria, R. D. Germană, Italia, Iugoslavia și România. S-au discutat modalitățile de colaborare la această lucrare, stabilindu-se liniile principale ale programului pe viitorii ani.

Cu acest prilej, participanții străini au vizitat cîteva colecții publice și particulare din București, întîlnindu-se cu membri ai Societății noastre.

4. *Conferință numismatică în Spania.* La invitația Societății ibero-americane de studii numismatice, autorul acestor însemnări a prezentat la Madrid, în ziua de 17 aprilie 1974, conferința *La numismatique et les relations hispano-roumaines à travers les*

siècles, conferință ce s-a ținut în cadrul anului academic organizat de sus-menționata societate, cu participarea unor specialiști din Spania și din alte țări. Manifestarea a avut loc în palatul Fabricii de monedă și timbre (monetăria) din Madrid, unde își are sediul Societatea ibero-americană de studii numismatice, și a prilejuit o fructuoasă întâlnire cu numismați și cercetători din capitala Spaniei. Un rezumat succint al acestei conferințe a fost prezentat în ședința Societății Numismatice Române din 30 iunie 1974.

II. AFILIEREA SOCIETĂȚII NUMISMATICE ROMÂNE LA COMISIA INTERNAȚIONALĂ DE NUMISMATICĂ

După cum este cunoscut, în cadrul Comitetului Internațional de Științe Istorice a luat ființă, încă din 1935, Comisiunea Internațională de Numismatică, însărcinată să faciliteze cooperarea savanților din toate țările în domeniul numismaticei. Înainte de război, această Comisie a ținut ședințe de lucru la București, în zilele de 14—16 aprilie 1936, sub președinția lui Constantin Moisil; au mai participat: Secondina. L. Cesano (Roma), Jean Babelon (Paris), Gustav Skalsky (Praga), August v. Loehr (Viena) și Todor Gerassimov (Sofia) (v. darea de seamă în *CNA* 12, 1936, p. 215).

După război, Comisia Internațională de Numismatică s-a reorganizat, adoptând la 2 sept. 1950 un regulament de funcționare, modificat apoi la 9 iulie 1953, 9 sept. 1955 și 15 sept. 1973. Potrivit acestui regulament, în compunerea Comisiei Internaționale de Numismatică — al cărei scop a fost amintit mai sus — pot intra delegații

a. marilor cabinete numismatice accesibile publicului, plasate sub o direcție științifică;

b. organizațiilor și societăților numismatice reprezentative din fiecare țară;

c. atelierelor monetare naționale (art. 2 din regulament).

Din 1966, Academia Republicii Socialiste România este membră a acestei Comisii, fiind reprezentată de către Cabinetul numismatic al Bibliotecii. Luând în considerare activitatea tot mai intensă, desfășurată din an în an de către Societatea noastră, Comitetul a hotărât, în ședința din 30 iunie 1974, să ceară afilierea Societății Numismatice Române la această Comisie. În acest scop, a fost înaintată secretarului Comisiei, dr. Otto Mærholm (Copenhaga), cererea de admitere din 13 iulie 1974.

Prin scrisoarea din 17 sept. 1974, președintele Comisiei, dl. Georges Le Rider (Paris), membru de onoare al Societății noastre, ne face cunoscut că această cerere a fost primită, aducând totodată aprecieri elogioase la adresa activității Societății Numismatice Române.

Drept urmare, la viitorul Congres internațional de numismatică de la Berna, 1979, când va avea loc sesiunea plenară a Comisiei Internaționale de Numismatică, țara noastră va putea fi reprezentată de delegații a două instituții: Academia Republicii Socialiste România — Cabinetul numismatic și Societatea Numismatică Română.

Prin afilierea sa la Comisia Internațională de numismatică, Societatea Numismatică Română reînnoadă legăturile de colaborare internațională în domeniul numismaticei, legături inițiate acum patru decenii de către neuitatul ei președinte, Constantin Moisil.

ȘEDINȚA BIROULUI COMISIEI INTERNAȚIONALE DE NUMISMATICĂ

Biroul Comisiei Internaționale de Numismatică a ținut ședința sa anuală în zilele de 18—20 martie 1974 la Școala Normală Superioară din Paris. Acest Birou a fost ales la Washington, în ziua de 15 septembrie 1973, cu prilejul Congresului Internațional de Numismatică.

Sub conducerea Președintelui său, Georges Le Rider, au fost adoptate un număr de hotărâri, de un interes general pentru cercetările numismatice. S-a hotărât în deosebi să se întrunească în 1976 la Varșovia un simpozion cu tema: „Imitații și falsificări monetare în antichitate și în evul mediu“. Profesorul Ryszard Kiersnowski, Vicepreședinte al Comisiei Internaționale de Numismatică, a preluat sarcina de a-l organiza.

S-a hotărât pe de altă parte să se dea mai multă importanță publicației *Compte rendu* a Comisiei Internaționale de Numismatică. De azi înainte, această publicație va cuprinde indicații privind predarea numismaticii în universități, activitatea Cabinetelor numismatice, publicațiile în curs. Pe lângă acestea, Biroul Comisiei Internaționale de Numismatică își va exprima părerea asupra diferitelor chestiuni care au fost discutate la Washington, în ziua de 13 septembrie 1973.

În plus, Comisia Internațională de Numismatică a hotărât să acorde sprijinul său următoarelor lucrări științifice internaționale :

— Inventarul monedelor antice păstrate în colecții publice, sub conducerea profesorului T. Hackens (Louvain) ;

— Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae (LIMC), publicat de către o echipă internațională de cercetători, sub conducerea profesorului Lilly C. Kahil (Paris).

Biroul va ține viitoarea sa ședință în aprilie 1975 la Bâle.

Viitorul Congres Internațional de Numismatică va avea loc la Berna (Elveția), între 10 și 14 septembrie 1979.

(Comunicare primită din partea Președintelui Comisiei Internaționale de Numismatică, Prof. Georges Le Rider, Directorul Cabinetului de Medalii de la Biblioteca Națională din Paris).

REUNIUNEA BIROULUI COMISIEI INTERNAȚIONALE DE NUMISMATICĂ 26 — 28 APRILIE 1975

Reuniunea anuală a Biroului Comisiei Internaționale de Numismatică a avut loc la Fundația Clavel, la Augst, lângă Bâle (Elveția). Au fost discutate numeroase probleme de interes internațional. A fost aprobată noua prezentare a publicației *Compte rendu*, care cuprinde de azi înainte diverse informații (începând cu nr. 21—1974) ¹.

Biroul a hotărât în principal următoarele :

a) să publice, în viitoarele numere din *Compte rendu*, un calendar al congreselor, colocviilor și simpoziunilor de numismatică ;

b) să patroneze simpozionul despre falsificările monetare, ce se va ține la Varșovia în septembrie 1976 ;

c) să sprijine bănește proiecte de interes general în domeniul numismaticii ;

d) să recomande cercetătorilor de a modera cererile lor de mulaje din colecțiile publice și de a încerca mai degrabă să se deplaseze ei înșiși, pentru a studia și fotografia monedele la locul unde sînt păstrate ;

e) să recomande Monetăriilor naționale de a evita, pe cît posibil, rebaterea monedelor vechi.

Președintele G. Le Rider, a făcut un expozeu cu privire la stadiul publicării Actelor Congresului de la New York — Washington, care ar trebui să apară înainte de sfîrșitul anului 1975.

Profesorul P. Naster din Louvain (Belgia) a prezentat un raport asupra stadiului lucrării *Sylloge Nummorum Graecorum*.

Profesorul H. A. Cahn a prezentat Biroului lucrarea *Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae*, a cărei parte numismatică o dirijează, și a vorbit despre pregătirea Congresului internațional de la Berna din septembrie 1979.

Un raport detaliat al lucrărilor Biroului va fi publicat în viitorul *Compte rendu* (22—1975).

Următoarea reuniune a Biroului va avea loc la Londra în aprilie 1976.

Se reamintește că Biroul Comisiei Internaționale de Numismatică are următoarea componență : G. Le Rider, Paris, președinte ; M. Thompson, New York, și R. Kiersnowski, Varșovia, vicepreședinți ; O. Mærholm, Copenhaga, secretar ; H. A. Cahn, Bâle, trezorer ; P. Berghaus, Münster, E. Bernareggi, Milano, R. A. G. Carson, Londra, O. Iliescu, București, consilieri.

Notă. 1 În calitate de membră a Comisiei Internaționale de Numismatică, Societatea Numismatică Română primește gratuit publicația *Compte rendu*, începînd cu nr. 21—1974.

Viitoare colocvii și simpozioane

— Roma, noiembrie 1975 : Devalorizările monetare la Roma sub Republică și Imperiu (colocviu organizat de către Școala franceză din Roma).

— Frankfurt am Main, februarie 1976 : Circulația monedelor romane în Germania.

— Londra, aprilie 1976 : Colocviu despre Monedele musulmane și istoria Islamului.

— Varșovia, septembrie 1976 ? Falsificările monetare în antichitate și în evul mediu.

— Napoli, aprilie 1977 : Apariția monedelor de bronz în Sicilia și în Italia de Sud (colocviu organizat de către Centro Internazionale di Studi Numismatici din Napoli).

— Saarbrücken, toamna 1977 : Monedele imperiale grecești.